

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **K. K.**, zastoupený Mgr. Bc. Janou Dlouhou, advokátkou se sídlem Hornoměstská 357/25, Velké Meziříčí, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2017, č. j. OAM-1069/ZA-ZA11-K07-2016, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 8. 2018, č. j. 28 Az 9/2017 - 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je občanem Ukrajiny, na území České republiky přicestoval dne 19. 12. 2016 a téhož dne podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jako důvod žádosti uvedl, že se bojí o svůj život. Pochází z Doněcké oblasti a tam neustále probíhalo ostřelování. Několikrát za ním přišli lidé ve vojenském oblečení, aby šel do dobrovolného oddílu domobrany. Ve Lvově, kam se z Doněcké oblasti přesídlil, se nesetkal s pochopením, lidé měli vůči němu předsudky. Z toho důvodu nemohl nalézt ubytování ani zaměstnání. Na Ukrajině si již svou budoucnost nepředstavoval, proto odjel do České republiky, kde je situace odlišná. Vidí možnost se zde dále vzdělávat a i výše platu je zde jiná. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalobci mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neudělil.

[2] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Hradci Králové v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl. Dle krajského soudu žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodnil nenaplnění podmínek dle § 12 písm. a) zákona o azylu (str. 4 a 5). Žalobce nesdělil žádnou skutečnost, z níž by bylo možno vyvodit, že byl v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebyl členem žádné politické strany či hnutí, politicky se neangažoval a nebyl tedy ani v souvislosti s tím nikterak perzekuován. Neměl ani žádné konkrétní závažné problémy s ukrajinskými orgány či bezpečnostními složkami. Žalobcem uváděné důvody opuštění vlasti žalovaný nevyhodnotil ani jako důvodné obavy z pronásledování z azylově relevantních důvodů, které by bylo možné podřadit pod § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný se vyjádřil

i k problémům, které v souvislosti s přesídlením na Ukrajině žalobce uvedl, a krajský soud se ztotožnil s jeho závěrem, že žalobcem uváděné opuštění země pro chování lidí ovlivněné předsudky vůči těm, kteří se takto přesídlili, což se projevuje v problémech s hledáním stálého zaměstnání a ubytování, nelze považovat za azylově relevantní důvod. Stejně tak za něj nelze považovat ani žalobcem uváděný problém se separatisty na východě země. Dle krajského soudu žalovaný správně konstatoval, že orgány DNR nejsou regulárními orgány země a jako takové nejsou ani oprávněny vydávat povolávací rozkazy k odvodu do armády. Žalobce sice uváděl, že odveden být mohl, měl ale předtím odklad ze zdravotních důvodů. Žalobce po svém přesídlení nebyl ohledně nástupu vojenské služby kontaktován a sám změnu svého pobytu vojenské správě neoznámil. Žalobcem uváděné důvody, včetně otázky jeho případného nástupu do vojenské služby jako legitimní občanské povinnosti z pohledu mezinárodních dokumentů, dle krajského soudu žalovaný dostatečně posoudil (str. 5 a 6), a to i pokud jde o možnost udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu (str. 9 a 10).

[3] Podle krajského soudu se individuální situací žalobce žalovaný zabýval dostatečně, a to i při posouzení možnosti udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. S námitkou žalobce, že splňuje alespoň minimální podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, se žalovaný také vypořádal. Žalobce sám v průběhu řízení žádné mimořádné skutečnosti neuváděl. V odůvodnění k této části rozhodnutí žalovaný vycházel z transparentních, objektivních a aktuálních podkladů, přičemž důvody pro udělení doplňkové ochrany neshledal. Krajský soud se s jeho hodnocením ztotožňuje a má za to, že se žalovaný dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu.

[4] Závěrem krajský soud uvedl, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. To bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci, žalovaný rovněž dostatečně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany, a neporušil ani zásadu volného hodnocení důkazů. Žalobci rovněž nelze přisvědčit, že by žalovaný pracoval pouze s informacemi, které pro udělení mezinárodní ochrany žalobci vyzněly negativně. Žalobcem předložené zprávy souvisí s vnitřním přesídlením jen obecně a v nich popsané potíže se týkaly hlavně ukrajinských občanů ruského původu, což žalobce není. Žalovaný dle soudu opatřil dostatek objektivních a aktuálních podkladů.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Proti napadenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), namítá tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem, vady řízení a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Žalovaný i krajský soud bez zdůvodnění upřednostnili dokumentaci opatřenou správním orgánem a není ani jasné, jak důkazy hodnotili. Není patrné, proč některé zprávy a dokumentaci považují za relevantní, a jiné nikoli. V takovém postupu lze spatřovat svévoli při hodnocení důkazů. Ačkoliv stěžovatel uvedl řadu důvodů, které jej vedly k odjezdu z vlasti (a to důvody zdravotní, sociální, bezpečnostní i osobní), ty nebyly zohledněny. Z tohoto důvodu jsou napadené rozhodnutí i napadený rozsudek na hraně přezkoumatelnosti.

[6] Zásadní pochybení procesního charakteru s dopadem do sféry hmotného práva stěžovatel spatřuje v tom, že žalovaný i krajský soud zcela rezignovali na analýzu § 14 zákona o azylu, tj. azyl z humanitárních důvodů. Není zřejmé, že by se žalovaný či krajský soud zabývali výkladem neurčitěho právního pojmu uvedeného v § 14 zákona o azylu, natož pak kritérii, která by vedla

pokračování

k naplnění důvodů udělení humanitárního azylu. V napadeném rozhodnutí zcela chybí rozlišení neurčitěho právního pojmu a následného správního uvážení, neboť tyto kroky jsou spojeny v jeden a žalovaný činí jakési *quasi* správní uvážení. V takovém případě však není zřejmé, kterou část rozhodnutí má krajský soud vlastně přezkoumávat, jestliže ze zákona přezkumu ve správním soudnictví podléhá toliko interpretace neurčitěho právního pojmu, nikoli správního uvážení. Stěžovatel má za to, že krajský soud nemohl konstatovat, že neshledal opodstatnění pro udělení humanitárního azylu, protože stěžovatel žádné mimořádné skutečnosti neuváděl, když správní orgán ani krajský soud neprovedly náležitou interpretaci neurčitěho právního pojmu. Napadený rozsudek tedy spočívá na nesprávném právním posouzení otázky, když i přesto, že v napadeném rozhodnutí absentuje výklad pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“, krajský soud je shledal správným.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že napadené rozhodnutí i napadený rozsudek byly vydány v souladu se zákonem a ve svém ani soudním postupu neshledává žádné pochybení. K námitkám stěžovatele plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na celý obsah spisového materiálu. Trvá na tom, že vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci. Stěžovatel nevedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by naplňoval podmínky pro udělení jakékoliv formy mezinárodní ochrany. Žalovaný trvá na závěru, že neudělení humanitárního azylu záleží na jeho správním uvážení a k výkladu neurčitěho pojmu odkazuje na § 51 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalovaný je přesvědčen, že kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a jedná se tudíž o nepřijatelnou kasační stížnost dle § 104a s. ř. s.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[9] Poté se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[10] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ byl v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (dostupné stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz), vyložen tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikatorní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Ohledně důvodů přijatelnosti stěžovatel uvedl, že krajský soud rezignoval na interpretaci neurčitěho právního pojmu a postupoval tak v rozporu se stávající judikaturou Nejvyššího

správního soudu, což mohlo mít dopad na hmotněprávní postavení stěžovatele. Kasační stížnost dle stěžovatele podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy, neboť je nutné pro další rozhodované případy, aby Nejvyšší správní soud stanovil mantinely pro rozhodovací praxi krajských soudů. Stěžovatel tato svá tvrzení však nijak blíže nekonkretizoval, a tak se mohl Nejvyšší správní soud touto otázkou zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií. V tomto ohledu je třeba rovněž zdůraznit, že správní soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou. Obsah, rozsah a kvalita žaloby či kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud neshledal, že by krajský soud opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě či že by napadený rozsudek trpěl jinými nedostatky zakládajícími nepřezkoumatelnost.

[12] Nejvyšší správní soud připomíná, že jádrem žaloby byla argumentace, že stěžovatel splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, případně mu měla být udělena doplňková ochrana dle § 14a téhož zákona.

[13] Pokud jde o námitku, že žalovaný i krajský soud interpretovali shromážděný materiál tendenčně a není zřejmé, jakým způsobem byly důkazy hodnoceny, Nejvyšší správní soud setrvale uvádí, že zásada volného hodnocení důkazů, která je zakotvena zejména v § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, dává prostor správnímu orgánu, aby sám vyhodnotil, které důkazy jsou pro jeho závěry rozhodující a které nikoliv. To se v souladu se zásadou materiální pravdy musí dít tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. K tomu je nutno uvést, že povinností žalovaného je posoudit žádost o udělení mezinárodní ochrany na základě skutečností, které žadatel uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, z hlediska všech zákonných forem mezinárodní ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 - 107, publ. pod č. 2289/2011 Sb. NSS). Užití podklady pro rozhodnutí přitom musí být (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, publ. pod č. 1825/2009 Sb. NSS). Jak správně uvedl již krajský soud, v posuzovaném případě tak žalovaný učinil. Krajský soud v napadeném rozsudku také dostatečně vysvětlil, proč zprávy, na něž stěžovatel odkazoval v žalobě, nemohly vést k vyhodnocení stěžovatelem uváděných důvodů jako azylově relevantních (bod 44. napadeného rozsudku).

[14] Námitky stěžovatele o nedostatečném rozlišení neurčitého právního pojmu a následného správního uvážení v napadeném rozhodnutí a absenci výkladu neurčitého právního pojmu uvedeného v § 14 zákona o azylu nebyly v žalobě vůbec uplatněny, ačkoli v tom stěžovateli v roli žalobce nic nebránilo. Takové námitky jsou podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustné, a proto se jimi Nejvyšší správní soud nemohl zabývat.

[15] Nejvyšší správní soud závěrem uvádí, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud zároveň dodává, že z lidského hlediska lze pochopit zájem stěžovatele setrvat v České republice, kde pro sebe vidí lepší (především pracovní) uplatnění. K tomuto účelu však nemůže sloužit institut mezinárodní ochrany, který je určen pro výjimečné případy stanovené zákonem o azylu. Pokud má stěžovatel

pokračování

zájem o další legální pobyt v České republice, bude se muset podrobit režimu zákona o pobytu cizinců (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2017, č. j. 9 Azs 13/2017 – 32).

IV. Závěr

[16] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nespĺňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2018

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu
(rádná dovolená)

v zastoupení JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu